

Consilier Contabilitate pentru Instituții Publice - 2023

Cuprins*

*) Informația din lucrare se actualizează și se îmbogățește cu noi subiecte pe parcursul derulării abonamentului

Planul de conturi general pentru instituții publice, actualizat integral 2023

Noutăți legislative

- Prevederile O.U.G. nr. 34/2023 și soluțiile pentru buna funcționare a instituțiilor publice în condițiile restricțiilor stabilite de ordonanță
- Scutirea de la plata impozitului pe veniturile din salarii și asimilate salariilor pentru personalul care desfășoară activități de creare de programe pentru calculator (Ordin nr. 20.463/3.964/967/1.415/2023)
- Acordarea voucherelor de vacanță pentru instituțiile de învățământ, în perioada 2023 - 2026 (O.M.E. nr. 4.072/2023)
- Măsurile fiscal-bugetare care se aplică instituțiilor publice în 2023
- Normele metodologice generale referitoare la exercitarea Controlului Financiar Preventiv au fost modificate și completate prin O.M.F. nr. 953/2023
- Legea nr. 9/2023: măsuri de simplificare la nivelul administrației publice
- O.M.F. nr. 4.504/2022: modificări în contabilitatea instituțiilor publice
- Legea nr. 354/2022: obligații privind protecția sistemelor informatice ale autorităților și instituțiilor publice
- Balanța de verificare: obligații noi, conform O.M.F. nr. 3.384/2022
- O.G. nr. 16/2022: modificările Codului fiscal care se aplică și instituțiilor publice + Deducerea personală de bază și deducerea personală suplimentară (exemple de calcul 2023)
- Sistemul național privind factura electronică RO e-Factura (Legea nr. 139/2022)
- Obligația de a implementa sistemele moderne de plată la distanță/online și în sectorul public (Legea nr. 128/2022)
- Expertize tehnice pentru reducerea riscului seismic – obligații noi pentru instituții publice, conform Legii nr. 37/2022

Atenționările și sfaturile Consilierului

- Impozitul pe veniturile din salarii: noutăți 2023 și reflectarea acestora în Declarația 112 (Abonamentele pentru utilizarea facilităților sportive; Deducerea personală de bază și deducerea personală suplimentară; 200 de lei/lună netaxabili, strict în anumite condiții; Indemnizația pentru îngrijirea pacienților cu afecțiuni oncologice)
- 50 de deficiențe financiar-contabile pe care trebuie să le evitați în instituția dvs.
- Responsabilitățile fiscal-bugetare ale ordonatorilor de credite (conf. Legii nr. 69/2010, republicată)
- Ce reguli trebuie să respecte instituția publică privind efectuarea plăților în numerar
- Reparații curente *versus* reparații capitale/modernizări aferente activelor fixe – tratamente contabile specifice activelor fixe necorporale și corporale, amortizabile și neamortizabile
- Cum să procedați corect în cazul contului 473 „Decontări din operații în curs de clarificare“ + Model de Notă de fundamentare pentru sumele reținute în contul 473
- Cum să evitați și cum să corecți erorile contabile privind contul 231 „Active fixe corporale în curs de execuție“
- Cheltuieli în avans; Venituri în avans. Cum să folosiți corect conturile de regularizare și asimilate
- Când este necesară utilizarea semnului minus la înregistrarea tranzacțiilor în contabilitate
- 6 cazuri frecvente în care cheltuielile pot fi recunoscute eronat în contabilitate
- De ce sunt importante conturile extrabilanțiere în contabilitatea instituțiilor publice
- Reconstituirea documentelor justificative și contabile (Cum să procedați în situații concrete)
- Când și cum datorează instituția publică contribuția pentru persoane cu handicap neîncadrate (Explicații complete + Exemple de calcul și monografii contabile)
- Cum să efectuați corecția plăților eronate, în sistemul FOREXEBUG
- Registrul general de evidență a salariaților (REVISAL): obligațiile instituțiilor publice
- Inventarierea patrimoniului: coordonate esențiale, sancțiuni, consecințele efectuării defectuoase și impactul concret al erorilor asupra situațiilor financiare
- Verificări necesare în bilanța lunii decembrie, înainte de întocmirea situațiilor financiare anuale
- Verificări obligatorii pentru întocmirea corectă a situațiilor financiare anuale

Monografii contabile, cazuri practice, exemple

- Contabilitatea PRIMĂRIILOR. Studiu de caz specific perioadei trimestriale
- Monografie contabilă pentru ADMINISTRAȚIA DOMENIULUI PUBLIC
- Monografie contabilă pentru un SPITAL public
- Monografie contabilă pentru un LICEU care desfășoară și activități finanțate din venituri proprii
- Monografie contabilă pentru o instituție de ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR
- Monografie contabilă privind CREȘELE cu personalitate juridică
- Monografie contabilă specifică MUZEELOR

- Monografie contabilă pentru TEATRU
- Monografie contabilă pentru instituții publice din domeniul CULTURII
- Monografie contabilă pentru o BIBLIOTECĂ PUBLICĂ
(56 de operațiuni specifice unei biblioteci județene, inclusiv pentru activități desfășurate pe sursa de finanțare E - Activități finanțate integral din venituri proprii)
- Monografie contabilă pentru o instituție publică finanțată din VENITURI PROPRII ȘI SUBVENȚII, cu activități finanțate din venituri proprii supuse TVA
- Monografii contabile privind decontările cu TERȚII
- Recunoașterea în contabilitate a tranzacțiilor specifice achizițiilor publice
- Reevaluarea activelor fixe corporale în instituțiile publice: 5 studii de caz
- Cazuri practice privind contabilitatea inventarierii activelor fixe, stocurilor și creanțelor
- Monografii contabile privind bursele și premiile acordate în învățământul preuniversitar
- Monografie contabilă specifică deschiderii exercițiului financiar (35 de operațiuni la început de an)

Din practică

- Primirea prin donație a unui program informatic diferă de primirea prin donație a licenței unui program informatic?
- Transferul unui autoturism de la o instituție publică la alta (etape, documente justificative, monografie)
- Cheltuieli cu servicii bancare și asimilate
- Achiziția unui sistem de supraveghere video
- Plata unei taxe de timbru judiciar
- Intabularea implică înregistrări contabile?
- Instalarea unui sistem de alarmare împotriva incendiilor
- Lemn de lucru existent pe stoc, deteriorat
- De ce trebuie înregistrată ca imobil în evidența contabilă clădirea în care stăm în chirie?
- Creanțe incerte provenite din chirii sau prestări servicii: documente justificative; tratament contabil
- Creanțe restante aferente serviciilor educaționale
- Contabilii pot face parte din comisia de recepție a bunurilor?
- Ordinul de deplasare și foaia de parcurs: în ce situații trebuie întocmite ambele documente?
- Active fixe amortizabile și obiecte de inventar, transferate între instituții publice
- Corectarea erorilor contabile aferente stocurilor
- Sigla instituției, marcă înregistrată
- Înregistrarea în contabilitate a rezervelor din reevaluarea activelor fixe

Controlul Curții de Conturi – studii de caz

Abaterile frecvente constatate de către auditorii Curții de Conturi cu privire la situațiile financiare

- Neînregistrarea în contabilitate a operațiunilor economice la momentul efectuării acestora
- Efectuarea de înregistrări contabile eronate
- Necalcularea sau calcularea greșită a amortizării activelor fixe corporale
- Neevidențierea garanțiilor de bună execuție
- Lipsa evidențelor analitice a unor conturi contabile obligatorii

Abaterile frecvente constatate de auditorii Curții de Conturi cu privire la calitatea gestiunii economico-financiare

- Abateri referitoare la reevaluarea activelor fixe corporale
- Abateri referitoare la inventarierea patrimoniului

Alte studii de caz

- Neînregistrarea în contabilitate a tranzacțiilor economico-financiare
- Neînregistrarea corectă în contabilitate a tranzacțiilor privind bunurile care alcătuiesc domeniul public și a celor care aparțin domeniului privat
- Înregistrarea eronat în contabilitate, în grupa activelor fixe corporale, a bunurilor care nu îndeplinesc cumulativ criteriile prevăzute de legislație pentru a fi recunoscute în această categorie
- Înregistrarea eronată în conturile de cheltuieli materiale a materialelor de natura obiectelor de inventar
- Inexistența documentelor justificative care au stat la baza înregistrării în contabilitate a unor tranzacții economico-financiare, care să confirme exactitatea sumelor de plată, primirea bunurilor materiale, prestarea serviciilor, respectiv executarea lucrărilor

Contabilitatea activelor fixe necorporale

Înregistrarea activelor fixe necorporale

Stabilirea duratelor normale de utilizare a activelor fixe necorporale

Evenimente ulterioare

Transfer cu titlu gratuit

Cazuri practice privind activele fixe necorporale neamortizabile și amortizabile

Cum să evitați abaterile financiar-contabile privitoare la activele fixe necorporale

Contabilitatea activelor fixe corporale

Contabilitatea terenurilor și amenajărilor la terenuri

Contabilitatea activelor fixe corporale

- Evaluarea inițială a activelor fixe corporale
  - Intrări prin achiziție (neamortizabile)
  - Intrări prin donații, transfer cu titlu gratuit sau redistribuiri între unități
  - Intrări prin achiziții de la furnizori (amortizabile)
  - Active fixe corporale în curs de execuție
  - Intrări prin leasing financiar
  - Intrări prin închiriere

- Evaluarea ulterioară a activelor fixe corporale
  - Reparații și modernizări
  - Amortizare
  - Ajustări de depreciere temporară
- Evaluarea la ieșirea din patrimoniu a activelor fixe corporale
  - Ieșiri prin scoatere din funcțiune (casare)
  - Ieșiri prin transfer (cedare gratuită)
  - Ieșiri prin vânzare
  - Ieșiri ca urmare a minusurilor constatate la inventariere

Materialele de natura obiectelor de inventar *versus* Activele fixe corporale

Materialele de natura obiectelor de inventar

- Evaluarea materialelor de natura obiectelor de inventar
- Ajustările pentru deprecierea materialelor de natura obiectelor de inventar
- Evidența stocurilor de materiale de natura obiectelor de inventar
- Contabilitatea materialelor de natura obiectelor de inventar
- Monografie contabilă privind materialele de natura obiectelor de inventar
- Deficiențe financiar-contabile privind materialele de natura obiectelor de inventar

Activele fixe corporale amortizabile

- Evaluarea activelor fixe corporale amortizabile
- Cheltuielile ulterioare punerii în funcțiune a activelor fixe corporale
- Reevaluarea activelor fixe corporale
- Amortizarea activele fixe corporale
- Ajustările pentru deprecierea activelor fixe corporale
- Contabilitatea activelor fixe corporale
- Monografie contabilă privind activele fixe corporale amortizabile

Consecințele confuziei între materialele de natura obiectelor de inventar și activele fixe corporale
Riscuri de evitat

Bunurile care aparțin domeniului public

Cum reglementează Codul administrativ bunurile care aparțin domeniului public:

- Inventarierea; Închirierea; Darea în administrare; Concesionarea; Darea în folosință gratuită

Evaluarea bunurilor care aparțin domeniul public

Monografii contabile:

- Achiziție; Construcție prin antreprenariat; Cheltuieli ulterioare;
- Închiriere; Luarea cu chirie;
- Darea în administrare; Primire în administrare;
- Donația; Primire prin donație;
- Reevaluarea; Transfer de bunuri; Concesionare

Contabilitatea cheltuielilor

Clasificarea cheltuielilor în funcție de momentul recunoașterii lor

Clasificarea cheltuielilor după natura activității și destinația lor

Cheltuielile după clasificarea economică

Fazele efectuării cheltuielilor

- Circuitul documentelor privind plata cheltuielilor

Conținutul economic al conturilor de cheltuieli

- Cheltuieli privind stocurile
- Cheltuieli cu lucrările și serviciile executate de terți
- Cheltuieli cu alte impozite, taxe și vărsăminte asimilate
- Cheltuieli cu personalul
- Alte cheltuieli operaționale
- Cheltuieli financiare
- Alte cheltuieli finanțate din buget
- Cheltuieli de capital, amortizări și provizioane
- Cheltuieli extraordinare

Casarea activelor fixe

Aspecte generale privind casarea activelor fixe/declasarea materialelor de natura obiectelor de inventar

Documentația aferentă casării activelor fixe

Contravenții și sancțiuni în legătură cu casarea activelor

Conturi utilizate pentru recunoașterea contabilă a tranzacțiilor specifice casării

Contabilitatea tranzacțiilor privind casarea activelor fixe corporale care aparțin domeniului public al statului/unităților administrativ-teritoriale

Contabilitatea tranzacțiilor privind casarea activelor fixe corporale amortizabile

Deprecierea activelor

Identificarea activelor depreciate

Recunoașterea în contabilitate a pierderii de valoare conform normelor contabile naționale

Delegarea, detașarea și deplasarea în țară, în interesul serviciului

Obligațiile instituției privind delegarea personalului propriu

Obligațiile instituției privind detașarea personalului propriu

Obligațiile instituției privind deplasarea personalului propriu

- 5 aspecte importante privind decontarea cheltuielilor de transport

Alte aspecte financiar-contabile privind delegarea, detașarea și deplasarea în țară, în interesul serviciului

- Atenționări importante privind acordarea și justificarea avansurilor

Monografii contabile privind delegarea, detașarea și deplasarea în țară, în interesul serviciului

Donațiile și sponsorizările

Cadrul legislativ privind sponsorizările și donațiile în cazul instituțiilor publice

Contabilitatea bunurilor amortizabile primite sau acordate prin donație

Contabilitatea bunurilor neamortizabile primite sau acordate prin donație

Contabilitatea stocurilor primite sau acordate prin donație

Contabilitatea bunurilor amortizabile transferate cu titlu gratuit între instituții publice

Contabilitatea bunurilor neamortizabile transferate cu titlu gratuit între instituții publice

Contabilitatea stocurilor transferate cu titlu gratuit între instituții publice

Corectarea erorilor contabile

Cum se face corectarea erorilor contabile. Cazuri practice

Cum se prezintă corectarea erorilor contabile în Notele explicative la situațiile financiare

Riscurile necorectării erorilor și a neprezentării corecției în Notele explicative

Fonduri Externe Nerambursabile

Monografie contabilă pentru o primărie, în calitate de lider

Monografie contabilă pentru un institut de cercetări, în calitate de partener

Monografie contabilă pentru un proiect finanțat din FEN derulate prin bugetul instituției

FOREXEBUG

Reguli generale privind depunerea în sistemul Forexebug a formularelor din sfera raportării situațiilor financiare (inclusiv validări între formulare)

Sfaturi practice pentru completarea corectă a formularelor din sfera raportării situațiilor financiare (inclusiv atenționări pentru evitarea erorilor de validare)

- Balanța de deschidere
- Plăți restante și situația numărului de posturi
- Contul de execuție non-trezor
- Balanța deschisă luna 12
- Balanța de verificare
- Formularul F1133 – Alte anexe
- Lista de validare a rapoartelor recepționate pentru Situații Financiare

Ce pași să urmați pentru depunerea corectă în sistem a formularelor din sfera raportării situațiilor financiare

Sanțiuni referitoare la raportarea în sistemul național Forexebug

Alte reglementări, obligații și atenționări referitoare la sistemul național de raportare Forexebug

Rapoartele generate din sistemul național Forexebug

Inspekția economico-financiară

Cadrul legislativ al inspekției economico-financiare la instituțiile publice

- Când se efectuează inspekția economico-financiară la instituții publice
- Cine efectuează activitatea de inspekție economico-financiară
- Drepturile și obligațiile instituției publice inspectate

Organizarea și derularea activității de inspekție economico-financiară

- Atribuțiile persoanelor desemnate să efectueze inspekția economico-financiară
- Obligațiile instituției publice în timpul inspekției economico-financiare
- Posibilitatea de suspendare a inspekției economico-financiare
- Finalizarea inspekției economico-financiare

Actele de control întocmite de echipa de inspekție

- Dispoziția obligatorie

Posibilitatea instituției publice de a formula plângere prealabilă împotriva dispoziției obligatorii

- Retragerea plângerii prealabile
- Soluționarea plângerii prealabile

Gestionarea bunurilor materiale

Drepturile și obligațiile gestionarului
Constituirea, respectiv restituirea garanției materiale
Predarea-primirea gestiunii de bunuri materiale

Inventarierea patrimoniului

Aspecte generale
Declanșarea operației de inventariere
Pregătirea inventarierii
Efectuarea inventarierii propriu-zise
Regularizarea plusurilor și minusurilor de inventariere
Particularități privind activele fixe
Particularități privind stocurile
Particularități privind numerarul
Corectarea erorilor contabile
Exemple privind regularizarea rezultatelor inventarierii
Studiu de caz complex privind inventarierea (monografie contabilă)
Documente obligatorii la inventariere (cu exemple de completare)

Contabilitatea capitalurilor instituțiilor publice

Contabilitatea capitalurilor proprii

- Fondurile instituției publice
- Rezultatele instituției publice
- Rezervele din reevaluare
- Fonduri cu destinație specială

Provizioanele

Contabilitatea împrumuturilor și datoriilor asimilate

- Datoria publică guvernamentală
- Datoria publică locală
- Împrumuturi contractate sau garantate de stat
- Împrumuturi contractate sau garantate de autoritățile administrației publice locale

Atenție la abaterile financiar-contabile legate de capitaluri

Principiile contabile explicate prin aplicații practice

Principiul contabilității pe bază de angajamente
Principiul permanenței metodelor
Principiul comparabilității informațiilor
Principiul necompensării
Principiul prevalenței economicului asupra juridicului
Principiul evaluării separate a elementelor de activ și de datorii
Principiul continuității activității
Principiul prudenței
Principiul materialității (pragului de semnificație)
Principiul intangibilității

Contabilitatea provizioanelor

Recunoașterea provizioanelor în contabilitate

Evaluarea provizioanelor în contabilitate

- Modificarea provizioanelor
- Utilizarea provizioanelor
- Provizioane versus datorii comerciale
- Provizioane versus datorii contingente

Recunoașterea în contabilitate a provizioanelor pentru restructurare; cazuri practice

Cazuri practice privind recunoașterea în contabilitate a provizioanelor pentru litigii

Provizioane pentru cheltuielile legate de activitatea de service în perioada de garanție

Reevaluarea activelor fixe corporale

Elemente esențiale privind reevaluarea activelor fixe corporale

Particularități privind reevaluarea bunurilor din patrimoniul cultural național

Particularități privind reevaluarea activelor fixe corporale aparținând domeniului public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale, date în administrare regiilor autonome

Cazuri practice

Reevaluarea activelor fixe care se supun amortizării

Rezultatele instituției publice

Contabilitatea rezultatului patrimonial (rezultatului exercițiului)

Contabilitatea rezultatului reportat

Contabilitatea stocurilor

Stocuri de materii prime și materiale

Metode de organizare a contabilității stocurilor: inventarul permanent și inventarul intermitent

Recunoașterea inițială a stocurilor de materii prime și materiale

Achiziția stocurilor pe bază de facturi ce cuprind reduceri

Recunoașterea la ieșire a stocurilor de materii prime și materiale

Materiale de natura obiectelor de inventar

Stocuri primite cu titlu gratuit

Stocuri obținute din dezmembrări

Transferul de stocuri între instituții

Bunuri confiscate

Stocuri constatate plus la inventariere

Stocuri constatate minus la inventariere și imputabile

Stocuri obținute în urma unui proces de producție

Obținerea și descărcarea din gestiune de produse finite la cost efectiv

Obținerea și descărcarea din gestiune a produselor finite la cost standard

Stocuri destinate vânzării

Recunoașterea în contabilitate a mărfurilor la cost de achiziție

Evaluarea mărfurilor la preț de vânzare cu amănuntul
Stocuri de materiale aflate la terți spre prelucrare
Materiale utilizate de instituții pentru cercetare sau pentru reprezentare
Ajustări pentru deprecierea stocurilor
Perisabilități pe timpul transportului. Perisabilități pe timpul depozitării

Conturi la trezorerie și instituții de credit

Investițiile financiare pe termen scurt
Conturile la trezorerii și instituții de credit
Conturile de disponibil al bugetelor
Casa și alte valori
Acreditivele, disponibilul din fonduri cu destinație specială, viramentele interne
Dobânzi de încasat/dobânzi de primit
Disponibilul instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din venituri proprii

Contabilitatea veniturilor și finanțărilor

Veniturile din activități economice
Veniturile din alte activități operaționale
Veniturile din producția de active fixe
Veniturile fiscale
Veniturile din contribuții de asigurări
Veniturile nefiscale
Veniturile financiare
Finanțări, subvenții, transferuri, alocații bugetare cu destinație specială
Venituri din provizioane și ajustări pentru depreciere privind activitatea operațională
Veniturile extraordinare